

Anneke van Wijngaarden (eindredactie)

In kindertaal verteld

teksten en verwerkingen bij het A-jaar

NARRATIO

Eindredactie:

Anneke van Wijngaarden is in veel functies actief op het terrein van godsdienst en opvoeding. Ze was tot voor kort kerkelijk werker Jeugd- en jongerenpastoraat in samenwerking met jeugdwerkadviesbureau De Heuvel (Rotterdam), redacteur bij het missietijdschrift *Klap* van Missio Nederland. Ook is zij lid van de Projectgroep Vieren van de Raad van Kerken, en medesamenstelster van het Oecumenisch Leesrooster. Verder is zij eindredacteur van kinderdienstmethode *Bonnefooi* en van *'t-Klik*, dat materiaal levert voor jeugdkerk en tienerdiensten.

Eerder was zij ook betrokken bij de uitgaven met suggesties voor vieringen met kinderen: *Werkcahiers voor Vieringen met kinderen* en *Goed voor een jaar*, dat opgevolgd werd door de driedelige serie *Wat dan wel, handboeken bij het A, B en C jaar met suggesties voor kinderen en jongeren*, van Gooi & Sticht. Ook werkt zij mee aan de jaarlijkse tiendelige serie *Wonderwel*, kleine thematische catechetische brochures voor kinderen.

Ze vertaalt de *Jeugdliturgie* voor de Wereldgebedsdag en de *Orde van dienst* voor de viering van de week van gebed en eenheid van de Raad van Kerken in Nederland. Ze maakt materiaal voor kinderen voor de *liturgiekrant* van Pax Christi/IKV.

Voor de oecumenische uitgave *De Eerste Dag* maakt ze verhalen, liturgische teksten en tips voor voorgangers. Ook maakt ze liedteksten (met o.a. componist Willem Blonk) en houdt zij lezingen en workshops.

Ze is lid van verschillende koren en actief in haar oecumenische gemeente in Rotterdam.

ISBN 978-90 5263 000 0

NUR: 707

Illustraties © 2007 Aart Cornelissen

© 2007 theologische uitgeverij NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem
tel. 0183 62 81 88 fax 084 739 29 45 e-mail: verkoop@narratio.nl

Actuele informatie is te vinden op www.kinderdienst.nl.

Onze uitgaven zijn ook te koop via de boekhandel en www.kerkboek.nl (ook in België).

Niets uit deze uitgave mag verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestandskopie, luisterboek, Digi-boek, Internet-PDF of op welke andere wijze dan ook, behoudens voor eigen gebruik, zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever c.q. de auteur. Citaten tot maximaal vier regels zijn toegestaan, grotere citaten vallen onder het overnamerecht waarvoor toestemming is vereist, tenzij gedaan in het kader van een recensie.

Inleiding

Terwijl de volwassenen hun dienst vervolgen gaan de kinderen naar hun eigen woorddienst om daar in hun eigen taal, op hun eigen niveau het zelfde bijbelverhaal te horen krijgen en op speelse wijze verwerken.

IN KINDERTAAL VERTELD

Dit boek biedt voor iedere zondag in het komende A-jaar: een korte evangelietoelichting, een prentenboek of kinderbijbel om naar te kijken en een lestekstje voor de kleintjes, een navertelling voor de grotere kinderen, voor beiden een creatieve verwerking (al dan niet met werkblad) en een lied.

Een werkboek voor wie deze 'brokstukken' zelf creatief kan inpassen in de uitwerking voor de kinderwoorddienst. Of kan volstaan met dit beperkte aanbod omdat de tijd ontbreekt voor méér.

De evangelielezingen sluiten ook aan bij de Woord- en Gebedsdiensten 'In gewone taal gezegd' (van Bas Rentmeester en Huub Schumacher).

Dit is een kleine selectie uit Bonnefooi (zie onder) om rond de evangelielezing meteen mee aan de slag te kunnen.

BONNEFOOI

Om de leiding van kinderwoorddiensten teksten en verwerkingen in handen te geven die passen bij het leesrooster van evangelielezingen, maakt een (theologisch en didactisch) deskundige redactie een ruime hoeveelheid materiaal waar de leiding wekelijks een keuze uit kan maken. Een keuze bepaald door:

- *de kinderen, wat zij aan kunnen, wat zij met plezier horen en doen;
- *de samenstelling qua niveau en leeftijd van de groep(en);
- *de herkenbaarheid van het materiaal bij leiding en parochie.

Zo wordt het algemene aanbod bij de lezing van de zondag, een persoonlijke keuze voor de eigen kinderen in de parochie.

Bonnefooi geeft een bijbelse toelichting, suggestie bij het verlaten of terugkomen in de kerkzaal, korte startteksten, liedjes, (bijbelse- en sleutel)verhalen, navertellingen, gebeden, verwerkingen, werkbladen en ook tips voor leiding of kinderen; en dat voor drie leeftijdsgroepen 3/5, 5/8 en 9/12 jaar.

Materiaal om voor te bereiden tot een eigen nevendienst, voor wie uit nog meer wil kiezen dan de selectie die in dit boek staat.

Anneke van Wijngaarden

- * *Allerlei praktisch zaken voor kinderdienstleiding is te vinden op www.kinderdienst.nl en de maandelijkse Nieuwsbrief Kinderdienst.*

Inhoud

Adventsproject met CD	0
1e Advent	0
2e Advent	0
3e Advent	0
4e Advent	0
Kerstmis	0
Feest van de Heilige Familie	0
Oudjaar	0
Nieuwjaar	0
Openbaring van de Heer	0
Doop van de Heer	0

Zie het licht!

Matteüs 02 : 01-12

De eerste zondag van een nieuw jaar: Epifanie, de verschijning van de Heer. Het is een verschijning van de Heer aan de ‘magiërs’ uit ‘het land van de opkomst (van het licht)’. 6 januari: Driekoningen hebben we er van gemaakt. Een drietal naar het aantal geschenken, en ‘koningen’ worden ze genoemd naar de profetie van Jesaja: ‘donkerheid zal de natiën bedekken maar over u zal de Heer opgaan, en volken en koningen zullen naar zijn stralende opgang optrekken. . . en een menigte kamelen zal u overdekken en goud en wierook aanbrenge!’

Mattheüs probeert aan het begin van zijn evangelie een vorm te vinden die hij verderop wil duidelijk maken. Van ver buiten JeruSalem zal de aandacht zich steeds meer op JeruSalem richten. Daarom geeft Mattheüs aan het begin al het wereld-omvattende van het evangelie aan, dat aan het einde in het zendingsbevel zijn afronding krijgt (Matth.28.16-20).

Wim Barnard

Klein

Samenkijken Prentenboek ‘Het mooiste geschenk’ (Van Bilsen & Wilkeshuis)

Leestekst Wij zijn de sterren.

Wij stralen in de nacht.

Wij zijn de sterren.

Wij houden de wacht.

En als je gaat reizen,

dan zie je ons staan.

Wij zullen je wijzen

welke weg je moet gaan.

Een sterrenhemel maken.

Vorbereiding: Sterren en een maan knippen van goud- of zilverpapier.

Opplakken op donkerblauw karton. (groepswerk)

Of de sterrenhemel van werkbladpagina 6 (boven) individueel met god of zilverkleurige ster-stickertjes beplakken.

Lien Dreef

Groot

Een lichtketting maken.

nodig: een kartonnen voorbeeld van een ster (pagina 8) op het formaat van een

vouwblad.(of reeds door leiding uitgeknipte sterren) plant- ,satéstokjes of rietjes, lijm of nietjes voor de bevestiging.

De sterren (uitknippen) versieren en op stokjes of rietjes vastmaken. Door elkaar bij de hand te pakken en de sterren omhoog te steken vormen we een lichtketting. Hierbij kan een sterrenlied gezongen worden.

Navertelling

In Babylonië wonen sterrenkijkers. In de donkere nachten, als alle licht op aarde is gedoofd, pakken ze hun kijkers en turen naar de hemel. De sterren die je daar dan ziet zijn niet te tellen, zo veel. Niet alle sterren zijn hetzelfde. Sommigen zijn helderder dan andere. De heldere sterren vormen figuren. Omdat de sterrenkijkers dikwijls kijken, weten ze precies hoe die sterrenbeelden aan de hemel heten. Die beelden zijn er nu nog en ze zijn al duizenden jaren oud. Duizenden mensen, ook onze grootouders hebben dezelfde sterren kunnen zien. Sterrenkijkers schrijven er over in boeken en vertellen elkaar daarvan. De laatste dagen zijn drie wijze sterrenkundigen nogal opgewonden. ‘Heb jij die ene ster gezien?’ roepen ze naar elkaar. ‘Wat een helder, ver stralend licht. Er moet ergens een Koningskind geboren zijn, maar waar?’ Ze studeren in hun boeken en dan denken ze dat ze het weten. Dan gaan ze met koninklijke geschenken, goud wierook en mirre, op hun kamelen dezelfde weg die eens Abraham ging, weg . . . uit het land van de sterrenkijkers.

Ze komen in Jeruzalem, maar bij koning Herodes en de mensen in Jeruzalem zaaien ze onrust. Ze weten daar van geen Koningskind. Herodes is een angstig mens, hij huivert bij het bericht en roept zijn wijze mannen: ‘Ga onmiddellijk studeren in jullie boeken’. Al snel gaat bij hen een lichtje branden: Zei niet Micha, de oude profeet: de grote Koning wordt in Bethlehem geboren? Ja, daar staat het.

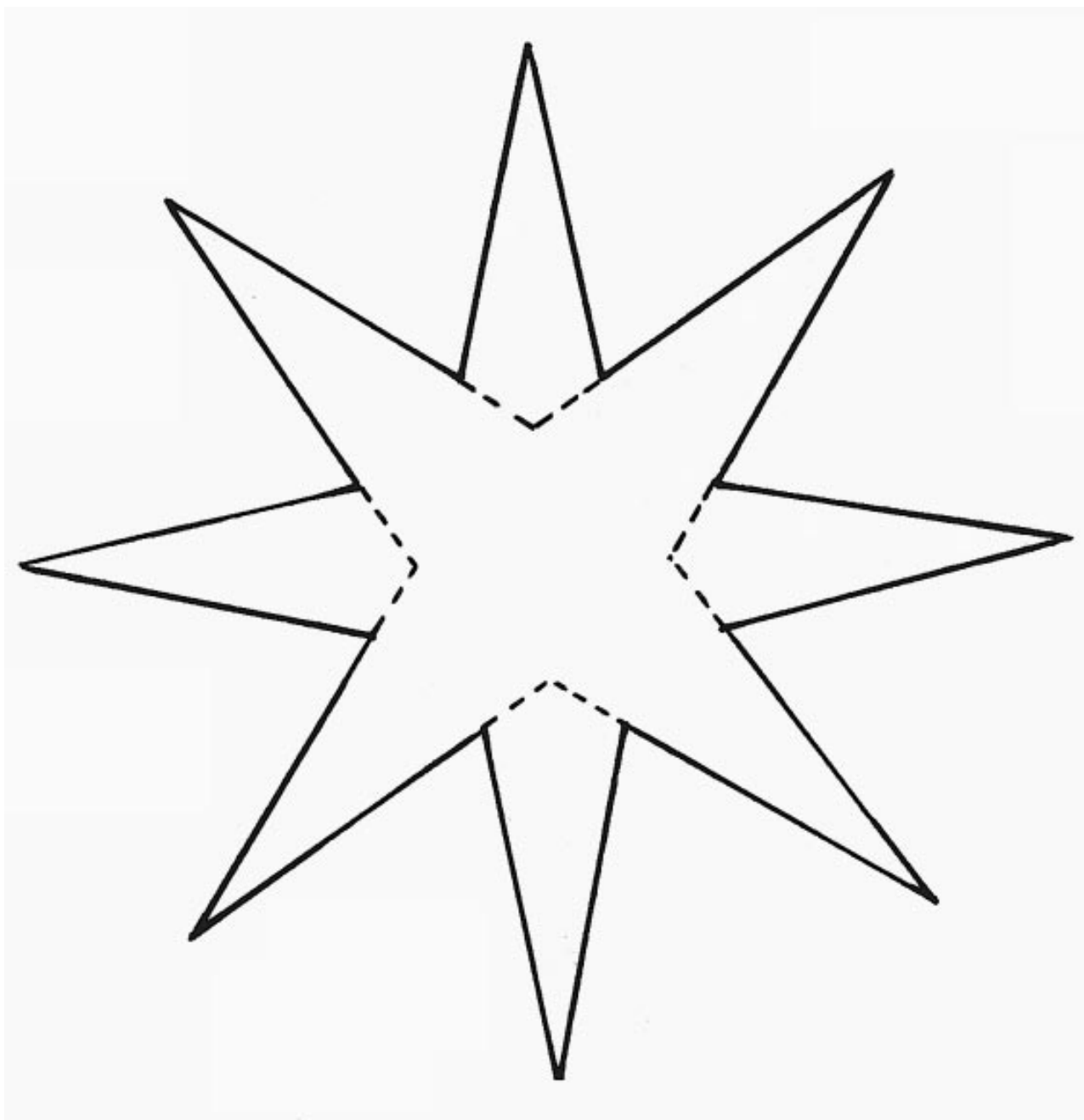
Herodes roept de sterrenkijkers: ‘Ga naar Bethlehem en als u dat Koningskind vindt, vertel het me, dan zal ook ik hem hulde brengen’. Tot grote verbazing van de sterrenkijkers zien ze opeens weer die grote heldere ster en in Bethlehem vinden ze Jezus. Ze weten zeker dat dit kind Godslicht bij mensen op aarde zal brengen. Ze leggen hun koninklijke geschenken voor hem neer en begrijpen dat ze niet terug moeten langs Herodes: de grote, de machtige, de gewelddadige, die niet anders kan denken dan: wie mij van de troon zal stoten, die . . . Zou hij iets snappen van een koning die Gods licht laat schijnen over de wereld?

Hannie Steensma, Annemieke Verwaal

Lied

De sterren, Kerst om met Kleuters te zingen, Westhill (kinderdienst.nl)

Werkblad

Naar A4 op 165% vergroten of A4 downloaden van kinderdienst.nl

Het teken

Matteüs 03 : 13-17

In ballingschap, over de wateren van de Eufraat en Tigris heen, heeft Jesaja een profetie. Het is een antwoord van God op een klacht van het volk dat de weg van God voor hen verborgen is en dat hun recht aan Hem voorbijgaat (Jes.40.27). Het antwoord luidt dat God zijn volk niet zal vergeten, maar zal verlossen.

In het joods-bijbelse denken is er altijd een wisselwerking tussen de ene en de gemeenschap, waarbij de één het geheel vertegenwoordigt en het geheel het ene omvat. Dit klinkt ook door wanneer Jezus aan het water van de Jordaan komt. Dáár staat de laatste van de profeten, Johannes, om het volk als het ware opnieuw intocht te laten houden vanwege de binnenlandse vervreemding van God. En Johannes mag dan wel de mindere, een 'knecht' zijn, híér zal hij namens de Heer Hem moeten onderdompelen. En als Jezus dan boven water komt gaan de hemelen open, zegt de jood Matteüs (Levi): God openbaart zich aan Hem als een stem; als een duif maakt de Geest zich van Hem meester: Deze in mijn geliefde Zoon, in Hem heb ik mijn wel-behagen.

Wim Barnard

Klein

Samenkijken

Kinderbijbel met vertelplaat van Jezus' doop

Kijkbijbel pag. 324-335: De man die gedoopt werd

Gesprek

Verschillende voorwerpen, die met de doop te maken hebben, laten zien: doopkaars, dooplepel, doopbeker, doopjurk, doopkaart, foto's. Als er in de kerk een kind wordt gedoopt, mogen ze er dan dichtbij staan? Wat zien ze dan? Het is dan feest in de kerk, omdat dat kleine kind erbij gekomen is.

Dooplied

Kopieer voor elk kind dit nieuwe dooplied. Eerst aanleren. Deze kopie mogen ze versieren met plakkertjes of met stempels van waterdruppels(vooraf zelf maken van aardappel of schuimplastic en op een blokje lijmen) en verf. Blijf het liedje tijdens de activiteit zelf steeds zingen.

Lezing

Toen Jezus een man geworden was,
werd Hij ook gedoopt.

Hij werd niet in de kerk,
maar ... buiten gedoopt.
Niet met een klein beetje water.
Nee, Hij ging even helemaal kopje onder.
Toen Hij weer boven kwam,
vloog er een duif boven zijn hoofd.

Lien Dreef

Groot

Navertelling

Op de grens van water en land, daar waar de woestijn de rivier de Jordaan kruist, niet ver van de grote weg naar Jeruzalem, staat een man. Wie is hij en wat doet hij daar toch, iedere dag op dezelfde plek? De mensen maken elkaar nieuwsgierig. Heb je 't al gehoord...die man is Johannes. Hij is opgegroeid in het huis van Zacharias en Elisabeth. Wat waren zij blij dat zij, toen zij al oud waren, toch nog een zoon kregen. Johannes moest hij heten, dat had de engel tegen Zacharias gezegd.

Johannes staat daar bij een van de doorwaadbare plaatsen waar mensen oversteken van de ene kant van de rivier naar de andere kant. In de verte ziet hij hen al aankomen, over de heuvels en door de open vlakten. Johannes is niet zomaar iemand. Dat kun je aan zijn kleren zien en horen aan de manier waarop hij praat. Hij doet denken aan de profeten door de eenvoudige kleren die hij draagt. Geen prachtig gewaad, of de gewone kleren die bijna iedereen aan heeft. Hij draagt een mantel van kameelhaar om zijn lichaam te beschermen tegen warmte en kou.

Profeten zijn boodschappers van God. Elia was zo'n profeet. Hij was niet bang om het paleis van de koning binnen te gaan en hem namens God te zeggen dat het niet goed ging in het land.

Nu gaat het ook niet goed in het land. Iedereen wil zo gauw mogelijk rijk worden en dat gaat ten koste van de arme mensen. Naar de leefregels van God luisteren, wordt vergeten. Dat mag zo niet doorgaan. Daarom is Johannes gekomen, om de mensen daarop te wijzen. De mensen vinden hem wel interessant, wat zou hij te vertellen hebben?

Johannes roept : bekeer je, beter je leven ,keer je af van alles wat niet goed is en maak een nieuw begin. Als de mensen vragen hoe dat moet heeft hij voor iedereen een antwoord, de rijke mensen moeten hun kleren en voedsel delen met de armen. De Farizeeërs moeten hun taak serieus nemen en de mensen troost en hulp geven. De soldaat moet tevreden zijn met zijn soldij en niet proberen door oneerlijk te zijn meer te verdienen. Zo moet het gaan. Als je begint met naar mij te luisteren dan komt er na mij iemand die je zal helpen je nieuwe manier van leven vol te houden. Die zal je kracht geven en je sterk maken.

Johannes doopt de mensen die echt willen proberen hun leven te veranderen. Hij neemt ze mee de rivier in en houdt hen goed vast als ze even helemaal kopje onder gaan. Ze komen als nieuw uit het water en halen opgelucht, diep adem. Iedere dag staat hij daar op dezelfde plek in de warme zon die het water doet schitteren. Hoe lang nog?

Op een dag komt er iemand aan. De mensen die altijd om Johannes heen zijn, uit nieuwsgierigheid of als zijn discipelen, kennen hem niet. Johannes herkent hem, het is de man over wie hij altijd vertelt. Degene die na hem zal komen. Jezus loopt op Johannes af en zegt: Ik wil dat jij mij doopt. Johannes schrikt, dat kan toch niet, moet ik Jezus dopen? Hij wijst met zijn hand op zijn borst en maakt een gebaar van: het zou andersom moeten gebeuren, ik moet jou niet dopen maar jij mij.. Maar Jezus houdt vol en dringt er bij Johannes op aan: Zo moet het gebeuren. Dan kan Johannes niet anders en doet wat hij deze dagen al zo vaak met anderen gedaan heeft. Hij dompelt Jezus onder water en als Jezus uit het water omhoog komt gebeurt er iets wonderlijks. Een duif daalt uit de hemel op hem neer en een stem klinkt: dit is mijn geliefde zoon.

De ster als duif

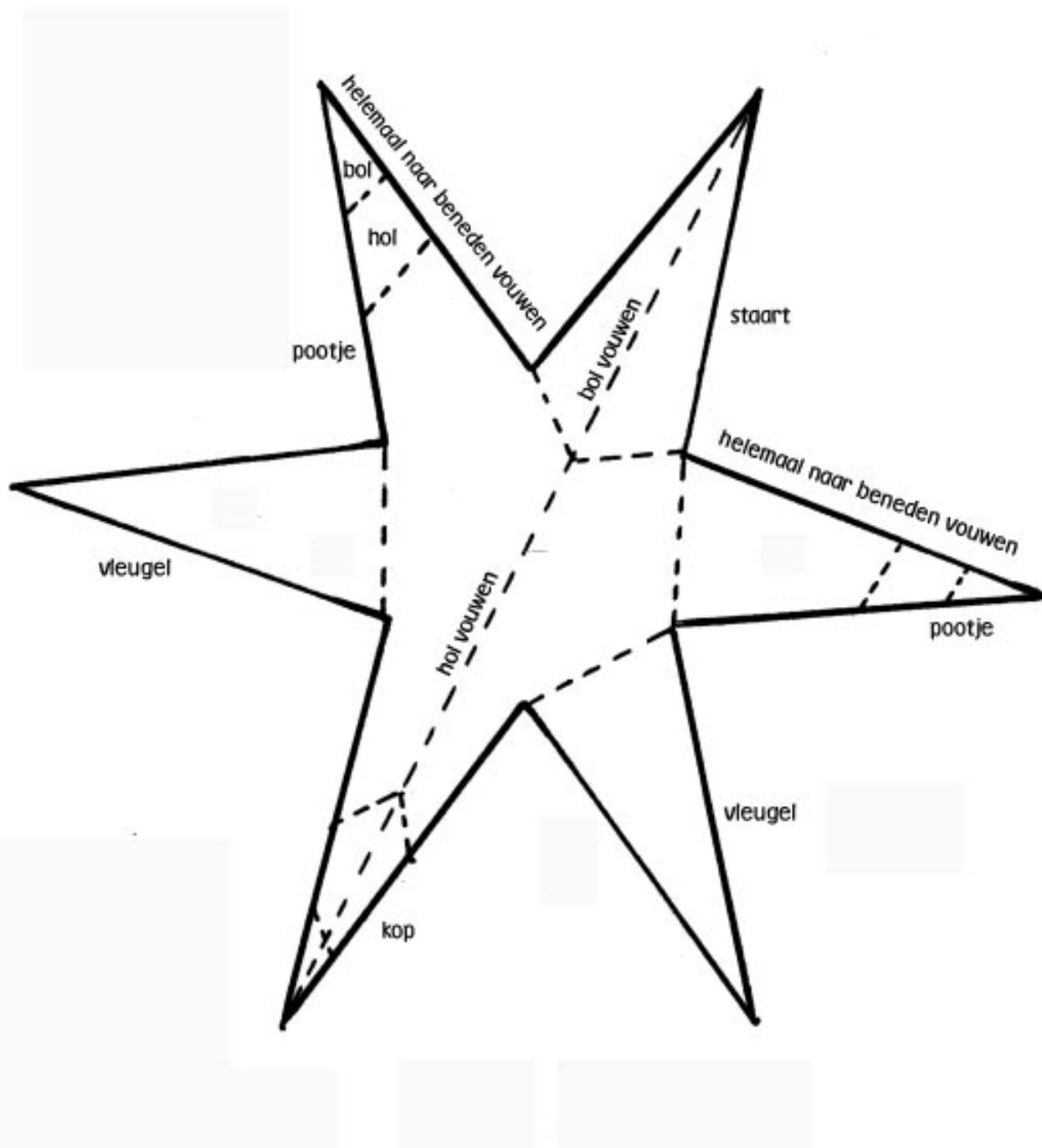
Een ster omvouwen naar een duif (zie werkbladpagina 12). Dit vereist wel enige oefening en handigheid, maar geeft een leuk resultaat.

Mieke Kok, Annemieke Verwaal

Dooplied

Waterdruppels op je hoofd ..., Geroepen om te zingen 73

Werkblad

Naar A4 op 165% vergroten of A4 downloaden van kinderdienst.nl